

LANDSFORENINGEN
AF MENIGHEDSRÅD

Webinar

Kirkevæрге

Din mikrofon er slået fra

1

Præsentation

Louise Theilgaard

Udviklingskonsulent
Organisation og Udvikling

Jesper Breindahl

Jurist
Arbejdsgiver og Rådgivning

LANDSFORENINGEN
AF MENIGHEDSRÅD

2

Lidt praktisk

Din mikrofon er slået fra

Hvis du har spørgsmål, skal de stilles i chatten

Webinaret og PowerPoint lægges efterfølgende på menighedsraad.dk

Spørgsmål om menighedsrådsarbejdet

- Kontakt Landsforeningen af Menighedsråd:
  - kontor@menighedsraad.dk
  - Telefon 87 32 21 33
  - Mandag til torsdag kl. 10.00-15.30
  - Fredag kl. 10.00-13.00

Om Landsforeningen af Menighedsråd

Tænk individuelt i 2 min. skriv efterfølgende i chatten

- Hvad er for dig den vigtigste opgave som kirkeværge?

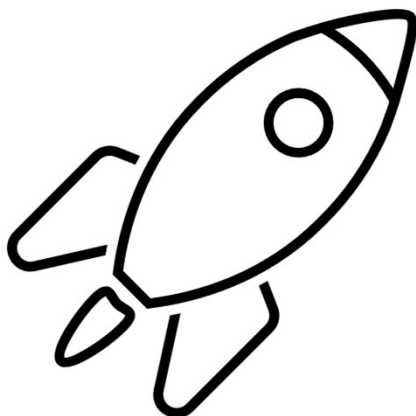

Kirkeværgens virksomhed

- Beskytter af kulturværdier
  - bygninger
  - anlæg

Tilsynets inddeling er normalt 3-delt

- Trin 1
Menighedsrådet
- Trin 2
Kirke- og kirkegårdsudvalg
- Trin 3
Kirkeværgen

Tilsynets inddeling: 3-delt

- **Menighedsrådets overordnede ansvar og tilsyn**
- lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, § 23: "Menighedsrådet har det daglige tilsyn med kirken og kirkegården" og bekendtgørelse om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, § 34:
- **Det stående udvalgs opgaver:**
- Menighedsrådslovens § 17, stk. 2:
varetager tilsynet med kirkens vedligeholdelse og drift
- varetager tilsynet med kirkegårdens vedligeholdelse og drift
- varetager tilsynet med kirkeværgens forretningsførelse
- iværksætter mindre arbejder ved kirke og kirkegård
- **Kirkeværgens opgaver:**
- (Ingen lovbestemmelser)
- Fastsættes af menighedsrådet i vedtægt for kirkeværge, må ikke gribe ind i det stående udvalgs tilsyn.

Undtagelse i §17 stk 3 – små råd kan undlade at lave udvalg

- **§ 17.** For selvejende kirker nedsætter menighedsrådet et stående kirke- og kirkegårdsudvalg på mindst 3 af menighedsrådets medlemmer. Hvis et menighedsråd bestyrer flere kirker, kan der nedsættes et stående kirke- og kirkegårdsudvalg for hver af kirkerne. Kirkeværgen kan ikke vælges til medlem af udvalget.
- **Stk. 2.** Udvalget varetager tilsynet med kirkens og kirkegårdens vedligeholdelse og drift, kirkeværgens forretningsførelse samt udførelse af mindre arbejder ved kirke og kirkegård. Menighedsrådet fastsætter i en vedtægt nærmere regler for udvalgets virksomhed og beføjelser.
- **Stk. 3.** Menighedsråd, der består af 5 valgte medlemmer, kan beslutte, at der ikke skal nedsættes et stående kirke- og kirkegårdsudvalg. Udvalgets opgaver varetages i stedet af menighedsrådet

Hvervet er fastlagt i Lov om Menighedsråd (indsat uddrag)

§ 9 stk 1. Menighedsrådet vælger af eller uden for sin midte 1 kirkevæрге. Kirkefunktionærer, der er ansat ved kirken eller kirkegården, kan ikke vælges til kirkevæрге. Har to eller flere sogne fælles menighedsråd, kan der vælges 1 kirkevæрге for hver kirke. I sogne med flere kirker kan der vælges 1 kirkevæрге for hver af kirkerne.

Stk. 6. Størrelsen af et eventuelt honorar til kirkeværgen, kassereren og kontaktpersonen skal godkendes af provstiudvalget. Honorar kan dog kun tillægges kontaktpersonen, hvis denne er valgt medlem af menighedsrådet.

Stk. 7. Menighedsrådet fastsætter en vedtægt for de i **stk. 1, 2, 4 og 5** nævnte persons forretningsområde.

Valg af kirkevæрге

- Ansatte kan ikke vælges.
- Formanden kan ikke vælges.
- Den bygningskyndige kan ikke vælges.
- Alle andre rådsmedlemmer kan vælges – også en præst.
- En person uden for rådet (ekstern) kan vælges.

Valget gælder for 1 år ad gangen – (ansættes 1 årigt).

Kirkeværgens opgaver

- Er ikke nærmere omtalt i lovgivningen.
- Rådet tager stilling til kirkeværgens funktioner.
  - vedtægten regulerer arbejdsområder og kompetence.
- Det stående udvalg; Kirkeudvalget/Kirke- og Kirkegårdsudvalget er nærmeste foresatte.
- Kirkeværgen kan ikke være medlem af kirke- og kirkegårdsudvalget

Opgaver – bygninger

- Føre tilsyn med kirken og inventaret.
- Ajourføre inventarlistere.
- Afhjælpe mangler i uopsættelige situationer.
- Føre tilsyn med håndværkerarbejdets udførelse og attestere regninger.
- Udfærdige kontrakter.

Opgaver – kirkegården

- Føre tilsyn med kirkegården og dens bygninger.
- Kontrollere kirkegårdsvedtægten.
- Ajourføre kirkegårdsprotokol og kirkegårdskort.
- Administration af kirkegården.
- Gravminder jf. kirkegårdskort, sikring af gravsten

Opgaver – syn, kirke og kirkegård

- Deltage i (næsten) alle former for syn.
- Kirkeværgen kan føre kirkens synsprotokol og sikre forsvarlig opbevaring.
- Kirkeværgen kan sende udskrift af synsprotokol til PU.

Lidt om monumentsikkerhed

- Der findes ingen regler.
- Stenhugger og gravstedsejer må prioritere sikker opstilling af gravmindet.
- Gravstedsejer har ansvaret for gravstenens sikkerhed.
- Men ...
  - kig nærmere på gravminderne, når der afholdes syn over kirkegården og tag om nødvendigt kontakt til gravstedsindehaveren. Læg gravstenen ned til afhjælpning.

Opgaver – registrering af gravminder

- Hvad er et gravminde?
- Hvordan registreres bevaringsværdige gravminder?
- Afregistrering af registrerede gravminder.
- Hvor skal registrerede gravminder anbringes?
- Fjernelse af ikke-registrerede gravminder fra kirkegården.

Opgaver – sikkerhed og forsikring

- Indgive skadesanmeldelse til forsikringsselskab.
- Ansvarlig for kirkens brandsikring.
- Ansvarlig for brand- og dirkefri opbevaring af hellige kar m.v.

Tænk individuelt i 2 min. skriv efterfølgende i chatten

- Hvilke rammer har du fået for opgaven af dit menighedsråd?

Nyttige links m.m.

Oversigt over love og bekendtgørelser:

- Bekendtgørelse nr. 1156 af 1. september 2016 af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde.
- Bekendtgørelse nr. 1172 af 19. september 2016 om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde.
- Lov om menighedsråd nr. 1299 af 28/11 2023.

Links:

- www.retsinformation.dk: Her findes love, bekendtgørelser m.m.
- FIN (log på via www.menighedsraad.dk):
  - vedtægt for kirkeværge, kirkegårdsudvalg: Skabeloner → menighedsråd
  - synsprotokol, inventarlistev. : Skabeloner → bygninger og kirkegårde
  - Forsikringshåndbogen ligger under: FIN/temaer/folkekirkensforsikringer.
- www.altomkirkegaarde.dk

Gode hjemmesider

FOLKEKIRKENS INTRANET

www.folkekirkensintranet.dk

MENIGHEDSRÅDSKURSER

www.godtfrastart.dk

Tip til kirkeværge:

- Gennemgå vedtægten i menighedsrådet
- Afgræns opgaverne overfor graver, kirkegårdsleder eller daglig leder
- Respekter, at det er en tilsynsopgave (ingen ledelsesret eller instruktionsret)
- God kontakt til §17 udvalget
- Gerne deltagelse i §17 møder
- Tilsyn:
  - Kirkesølvet, alterkar mv, kirkegårdskort, kirkegårdsprotokol og -kort, gravstedsbreve – tilsyn med kirkegårdsadministrationen. Kig med i GIAS/Brandsoft mv.
  - Tilsyn/kontakt med håndværkere, attestere regninger.
  - Jævnlig møder med graver/kirkegårdsleder/daglig leder for at lave stikprøver på at kirkegårdsprotokol mv. er korrekte.
  - Ansvar for at der udfærdiges leje og forpagtningskontrakter
  - Medvirke på næsten alle syn
  - Ekstra tilsyn ved voldsomt vejr – forebygge skader

Spørgsmål fra jer

Tre vigtige pointer fra i dag!

1. Gennemgå vedtægt for kirkevæрге
2. Klar ramme for kirkeværgens arbejde
3. Ring til Landsforeningen!

(Tag på kirkeværg kursus – 2. halvår)

KURSUS: Ny kirkevæрге 2. halvår 2025

Vores næste webinarer

Helt frem til sommerferien afholder vi 14 webinarer om alt fra intro til roller, kommunikation og kirkens økonomi.

Se mere på vores hjemmeside. De næste i rækken er:

Når følelserne tager over i menighedsrådsarbejdet

4. marts kl. 16.30 eller 5. marts kl. 8.15

Visioner – hvorfor og hvordan?

19. marts kl. 16.30 eller 20. marts kl. 8.15

Samarbejde mellem menighedsråd

9. april kl. 16.30 eller 10. april kl. 8.15

Bag kulisserne: Intro til LM's politiske arbejde, politisk indflydelse

14. maj kl. 16.30 eller 15. maj kl. 8.15

Alle webinarer optages og lægges efterfølgende på menighedsraad.dk

Webinarerne har en varighed på 45 min.

Tilmeld dig her:

Tak for nu

Ring til os - eller til en af vores gode kollegaer

Spørgsmål om menighedsrådsarbejdet

- Kontakt Landsforeningen af Menighedsråd:

- kontor@menighedsraad.dk
- Telefon 87 32 21 33
  - Mandag til torsdag kl. 10.00-15.30
  - Fredag kl. 10.00-13.00